

Số: *3066* /PCRT4
V/v chấn chỉnh việc tuân thủ pháp luật
PCRT/TTKB/TTPBVK

Hà Nội, ngày *25* tháng *11* năm *2025*

Kính gửi: Tổ chức tín dụng, Chi nhánh ngân hàng nước ngoài

Trong năm 2025, việc triển khai thực hiện báo cáo, tuân thủ quy định pháp luật về phòng, chống rửa tiền, tài trợ khủng bố và tài trợ phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt (PCRT/TTKB/TTPBVK) theo quy định tại Thông tư 09/2025/TT-NHNN của các tổ chức tín dụng và chi nhánh ngân hàng nước ngoài hoạt động tại Việt Nam (TCTD) đã đi vào nề nếp, ý thức chấp hành quy định của các TCTD ngày càng được nâng cao. Việc tăng cường nguồn lực, chú trọng hơn trong công tác đánh giá rủi ro đã giúp giảm thiểu được rủi ro, góp phần quan trọng vào việc đấu tranh, phòng chống tội phạm rửa tiền, tài trợ khủng bố và tội phạm khác liên quan đến rửa tiền. Tuy nhiên, việc chấp hành của TCTD theo quy định của pháp luật về phòng, chống rửa tiền vẫn còn tồn tại thiếu sót, hạn chế cần khắc phục, vẫn còn một số TCTD chưa chấp hành nghiêm túc, đầy đủ. Qua công tác quản lý, giám sát, kết quả thanh tra, kiểm tra của NHNN về PCRT/TTKB/TTPBVK Cục Phòng, chống rửa tiền (Cục PCRT) có ý kiến như sau:

1. Những tồn tại, hạn chế

1.1. Về việc ban hành và triển khai quy định nội bộ về phòng, chống rửa tiền (quy định nội bộ)

- Về chất lượng quy định nội bộ: Một số nội dung quy định nội bộ vẫn chưa đáp ứng theo quy định pháp luật hiện hành về phòng, chống rửa tiền (các quy trình như quy trình quản lý rủi ro, quy trình báo cáo giao dịch phải báo cáo... chưa được quy định đầy đủ, rõ ràng, thành từng bước theo quy định; nội dung về tuyển dụng nhân sự, trách nhiệm cá nhân, bộ phận có liên quan trong việc thực hiện công tác PCRT chưa được quy định đầy đủ).

- Về cập nhật, bổ sung: Vẫn còn TCTD đã ban hành, sửa đổi, bổ sung quy định nội bộ nhưng không gửi về Cục PCRT hoặc gửi chậm so với quy định.

- Về triển khai quy định nội bộ: Một số TCTD chưa thực hiện đúng quy định về việc đăng ký thông tin/thay đổi thông tin người chịu trách nhiệm về PCRT, bộ phận chuyên trách/bộ phận/người phụ trách về PCRT. Đối với thủ tục nhận biết khách hàng, vẫn còn TCTD chưa thực hiện đúng quy định trong việc nhận biết khách hàng (chưa thu thập đủ một số thông tin như nghề nghiệp, chức vụ, chủ sở hữu hưởng lợi...). Qua rà soát và so sánh với kết quả triển khai trên thực tế, vẫn còn TCTD có quy định nội bộ đầy đủ các nội dung, nhưng công tác quản lý,

kiểm soát không hiệu quả dẫn đến kết quả triển khai còn nhiều thiếu sót và hạn chế.

1.2. Công tác báo cáo

1.2.1. Báo cáo đánh giá rủi ro

- Việc triển khai công tác đánh giá rủi ro và thực hiện báo cáo đánh giá rủi ro về PCRT/TTKB/TTPBVK tại một số TCTD chưa được chú trọng; chất lượng và thời hạn báo cáo chưa đảm bảo theo quy định (nội dung báo cáo đánh giá rủi ro còn sơ sài, mang tính hình thức, chưa gắn với thực tiễn tại đơn vị; chưa chứng minh bằng số liệu cụ thể; chưa tổng hợp kết quả đánh giá, đề ra biện pháp giảm thiểu rủi ro và phương hướng, kế hoạch khắc phục sau đánh giá rủi ro).

1.2.2. Báo cáo giao dịch đáng ngờ (STR)

Trong giai đoạn 2024 – 2025, nhằm nâng cao chất lượng báo cáo STR, Cục PCRT đã có nhiều văn bản chấn chỉnh, nhắc nhở việc chấp hành theo mẫu biểu, cấu trúc báo cáo theo quy định. Tuy nhiên, Cục PCRT vẫn tiếp tục nhận được các báo cáo STR không đảm bảo yêu cầu như: (i) thiếu trường thông tin; nội dung sơ sài, chỉ tập trung vào giao dịch giá trị lớn; nội dung mô tả, phân tích STR không gắn với các dấu hiệu đáng ngờ; không gắn nhận định tội phạm về rửa tiền, tội phạm nguồn của tội rửa tiền hoặc hành vi vi phạm pháp luật khác, hoặc không phù hợp với sao kê giao dịch; chưa có đủ cơ sở hợp lý để nghi ngờ tài sản trong giao dịch liên quan đến rửa tiền, hoặc hoạt động tội phạm khác theo quy định tại Điều 26 Luật Phòng, chống rửa tiền; (ii) thiếu hồ sơ tài liệu chứng minh hoặc không có minh họa bằng sơ đồ dòng tiền; (iii) thời hạn báo cáo chưa đúng với quy định tại Điều 37 Luật PCRT ; (iv) không tiến hành phân tích giao dịch, xác minh thông tin tăng cường mà thực hiện báo cáo STR sau khi nhận được yêu cầu rà soát thông tin khách hàng từ cơ quan có thẩm quyền.

Để đảm bảo chất lượng báo cáo, Cục PCRT đã trả lại các báo cáo STR không đáp ứng yêu cầu về thông tin theo quy định.

1.2.3. Báo cáo giao dịch vượt ngưỡng (CTR/PTR, DWT, EFT)

- Chưa đáp ứng được yêu cầu về thời hạn báo cáo: Vẫn còn một số TCTD chưa chấp hành đúng thời hạn báo cáo, sai sót về thời gian thực hiện giao dịch và thời gian báo cáo.

- Báo cáo không đúng định dạng các trường thông tin: sai lệch về trường thông tin trong báo cáo, sai tên file báo cáo, chưa phân biệt được hình thức báo cáo lần đầu, báo cáo lại hay bổ sung.

- Thiếu, sai lệch thông tin giao dịch: theo kết quả rà soát, đối chiếu của Cục PCRT một số TCTD báo cáo thông tin giao dịch sai lệch, không chính xác; báo cáo không đầy đủ các nội dung theo yêu cầu dẫn đến thông tin không đúng với bản chất giao dịch; vẫn còn TCTD chỉ báo cáo chuyển tiền điện tử trong nước (DWT) một chiều (chỉ có chiều tổ chức khởi tạo hoặc phục vụ người thụ hưởng), nhầm lẫn giữa giao dịch chuyển tiền điện tử quốc tế và chuyển tiền điện tử trong nước.

- Báo cáo không đầy đủ giao dịch phát sinh: Báo cáo không đầy đủ các giao dịch theo lô, giao dịch chuyển tiền kiều hối; tự cấu trúc, chia tách giao dịch của khách hàng thành các giao dịch dưới ngưỡng báo cáo mà không có yêu cầu của khách hàng. Mặc dù Cục PCRT đã có văn bản nhắc nhở, chấn chỉnh và yêu cầu có các biện pháp rà soát dịch vụ phát sinh giao dịch, tuy nhiên, vẫn còn TCTD báo cáo thiếu các giao dịch dẫn đến một số trường hợp phải có văn bản gửi Cục PCRT xin báo cáo bổ sung.

- Quy trình kết xuất, rà soát báo cáo không hiệu quả: Vẫn còn TCTD chưa đầu tư, xây dựng hệ thống thông tin để kết xuất, thực hiện báo cáo tự động mà vẫn thực hiện báo cáo bằng hình thức thủ công. Quy trình báo cáo rườm rà, nhiều bước, hình thức giám sát, kiểm duyệt chưa phù hợp dẫn đến việc sàng lọc, hiệu chỉnh báo cáo hàng ngày mất nhiều thời gian gây nên việc chậm trễ, thiếu sót trong báo cáo.

2. Các công việc cần thực hiện để đáp ứng yêu cầu, quy định của pháp luật

Nhằm đảm bảo việc chấp hành đúng các quy định, yêu cầu trong công tác PCRT, Cục PCRT yêu cầu TCTD nghiên cứu, rà soát những tồn tại, hạn chế nêu tại điểm 1, đồng thời xây dựng kế hoạch, phương án khắc phục cụ thể như sau:

2.1. Về việc ban hành và triển khai quy định nội bộ

- Rà soát, sửa đổi, bổ sung quy định, quy trình, đảm bảo đầy đủ và đúng nội dung theo quy định pháp luật; đồng thời đảm bảo cập nhật theo quy định tại Thông tư số 27/2025/TT-NHNN ngày 15/9/2025 hướng dẫn thực hiện một số điều của Luật PCRT (có hiệu lực từ ngày 01/11/2025).

- Tăng cường giám sát, kiểm soát việc triển khai việc thực hiện công tác phòng, chống rửa tiền thực tế tại đơn vị (đặc biệt là triển khai thực hiện đầy đủ quy định về nhận biết khách hàng, rà soát thông tin khách hàng với Danh sách đen, thực hiện giám sát giao dịch để kịp thời phát hiện, báo cáo giao dịch đáng ngờ, thực hiện các biện pháp tạm thời khi phát sinh,...), đảm bảo tuân thủ và triển khai đúng, đầy đủ quy định nội bộ đã ban hành.

2.2. Về báo cáo đánh giá rủi ro và đảm bảo nguồn nhân lực thực hiện PCRT

- Triển khai xây dựng và thực hiện kế hoạch đánh giá rủi ro rửa tiền, tài trợ khủng bố, tài trợ phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt theo các phương pháp, tiêu chí quy định tại Điều 3 Thông tư số 27/2025/TT-NHNN; xây dựng báo cáo kết quả đánh giá, cập nhật rủi ro về rửa tiền, tài trợ khủng bố, tài trợ phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt theo mẫu tương ứng tại Phụ lục I ban hành kèm theo Thông tư 27 để gửi cho Cục PCRT đúng thời hạn quy định.

- Tăng cường nguồn lực đặc biệt là nhân sự chuyên trách, được đào tạo để thực hiện công tác phòng, chống rửa tiền; thực hiện phân công và đăng ký thông tin người chịu trách nhiệm về PCRT, bộ phận chuyên trách/bộ phận/người phụ trách về PCRT theo đúng thời hạn quy định.

2.3. Về Báo cáo STR

- Đầu tư giải pháp, phần mềm PCRT, xây dựng kịch bản rà soát, giám sát giao dịch để đảm bảo tính chính xác, hiệu quả trong phát hiện, xử lý và báo cáo giao dịch đáng ngờ. Bổ sung yêu cầu thu thập, phân tích, xác minh thêm thông tin giao dịch để làm rõ cơ sở hợp lý để nghi ngờ tài sản trong giao dịch có liên quan đến rửa tiền hoặc hoạt động tội phạm khác.

- Nghiên cứu, rà soát và thực hiện báo cáo đầy đủ các thông tin theo mẫu báo cáo giao dịch đáng ngờ; đảm bảo thông tin cung cấp đầy đủ, chính xác;

- Cung cấp đầy đủ hồ sơ, tài liệu có liên quan để chứng minh các nhận định đã nêu trong báo cáo giao dịch đáng ngờ;

- Tăng cường, thường xuyên phân tích, xử lý, rà soát rủi ro khách hàng/sản phẩm dịch vụ phù hợp đánh giá rủi ro để phát hiện, báo cáo giao dịch đáng ngờ. Lưu ý các dấu hiệu bất thường liên quan đến hoạt động chuyển tiền kiểu hối, chuyển tiền điện tử quốc tế.

2.4. Về Báo cáo CTR/ PTR, DWT, EFT

- Đối với các TCTD đang thực hiện quy trình sàng lọc, thực hiện báo cáo bằng hình thức thủ công cần đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, hoàn thiện quy trình để xây dựng hệ thống báo cáo tự động để giảm thiểu sai, lỗi trong công tác báo cáo giao dịch vượt ngưỡng.

- Nghiên cứu, rà soát lại việc triển khai, thực hiện các yêu cầu tại công văn 4878/TTGSNH5 và công văn 2908/PCRT3 để thực hiện báo cáo thông tin, dữ liệu đến Cục PCRT đảm bảo thông tin đúng, đủ, sạch, sống và đúng bản chất nghiệp vụ.

- Định kỳ hàng ngày thực hiện kiểm tra thông tin log lỗi (thông tin về giao dịch sai, không đúng định dạng) được Cục PCRT phản hồi thông qua máy chủ nhận file hoặc qua hệ thống Portal tại <https://aml.sbv.gov.vn>. Tiến hành khắc phục, chỉnh sửa và gửi lại báo cáo theo quy định tại điểm b, khoản 3, điều 10 Thông tư số 27/2025/TT-NHNN.

- Thường xuyên rà soát thông tin dữ liệu đã báo cáo, các sản phẩm, dịch vụ mới phát sinh để phát hiện giao dịch chưa được báo cáo hoặc báo cáo sai bản chất nghiệp vụ, sai thông tin dữ liệu. Không tự cấu trúc, chia tách giao dịch có giá lớn của khách hàng thành các giao dịch nhỏ hơn hoặc dưới ngưỡng báo cáo khi không nhận được yêu cầu/đề nghị của khách hàng.

- Tăng cường nguồn lực cho công tác kiểm soát, thực hiện báo cáo, đảm bảo yêu cầu báo cáo đối với các giao dịch lô, giao dịch qua tổ chức tài chính trung gian, giao dịch biên mậu. Hạn chế việc phát sinh các báo cáo bổ sung, báo cáo không đúng thời hạn.

2.5. Về việc rà soát thông tin khách hàng theo danh sách đen, danh sách cảnh báo

Trong thời gian qua, TCTD đã chủ động thực hiện việc rà soát thông tin khách hàng theo danh sách đen, danh sách cảnh báo để phát hiện cá nhân, tổ chức là người nước ngoài liên quan đến tổ chức khủng bố sử dụng dịch vụ ngân hàng Việt Nam và cung cấp nhiều thông tin có giá trị cho cơ quan có thẩm quyền. Để tăng cường hiệu quả hoạt động này, theo đề nghị của các cơ quan có thẩm quyền, Cục PCRT khuyến nghị các TCTD tăng cường rà soát các cơ sở dữ liệu tội phạm, danh sách tra cứu có uy tín (ví dụ: Worldcheck) khi cung cấp dịch vụ cho tổ chức, cá nhân người nước ngoài nhằm, giảm thiểu rủi ro trong hoạt động ngân hàng, góp phần đảm bảo an ninh quốc gia.

Cục Phòng, chống rửa tiền yêu cầu TCTD nghiêm túc nghiên cứu để triển khai khắc phục các hạn chế, tồn tại nêu trên, đảm bảo thực hiện đúng quy định pháp luật trong công tác PCRT/TTKB/TTPBVK./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- PTĐ Nguyễn Ngọc Cảnh (để b/c);
- Các Phó Cục trưởng (để c/đ);
- Thanh tra NHNN (để p/h);
- NHNN 15 Khu vực (để p/h);
- Phòng 1, 2, 3 (để p/h);
- Lưu: VT, PCRT4, ĐVTám.

CỤC TRƯỞNG

Phạm Tiên Phong